

KERKNIEUWS

(Om tijd en onnodige moeite te besparen, verzocht de Redactie berichtjes voor deze rubriek rechtstreeks naar de administratie in Goes te zenden.)

Tweemaal te:

Heense, C. Stam te Ermelo en Joh. de Wal te Rijnburg.

Beroepen te:

Murmerwoude-Oenkerk, D. Los te Smilde.

Aangenomen naar:

Harderwijk, J. van Raalte te Nede.

Bedankt voor:

Zaandam, E. Teunis te Monster.

Berkel en Rodenrijs, H. J. de Vries te Eindhoven.

— ZWOLLE. De kerkeraad besloot met het oog op het omvangrijke werk voor de zending, 't scribaat te splitsen. Scriba van den kerkeraad is thans: K. Nollens, Heerenweg 128. Telef. 7726.

Scriba voor de zending: G. J. te Winkel, Heerenweg 33. Alle stukken, de zending betreffende, gelieve men te richten aan het laatste adres.

— De W. VREUGDENHIL te 's-Hertogenbosch, die reeds geruimen tijd ongesteld is, heeft een ernstige operatie ondergaan.

— BORNEO. Br. H. J. v. Egmond te Hillegom zal voor de zaken van het onderwijs op het nieuwe zendingsveld op Borneo worden uitgezonden.

— FONDS NOODLIJDENDEN OP SOEMBA. De volgende collectes en giften mochten we tot nu toe voor bovengenoemd fonds ontvangen:

Geref. Kerk Middelbarnis, collecte 24/2 f 50.—; Vrouwenpolder 31/3 f 36.60; Amsterdam 17/4 f 99.02; Souburg 14/6 f 15.33; Vrouwenpolder 13/7 f 53.15; Souburg 1/11 f 12.54; Vrouwenpolder 9/11 f 44.—; Mijdsrecht 14/11 f 25.—; Tiel 14/11 f 25.—; Harderwijk 20/11 f 50.—; Wolfheze 28/11 f 25.—; Souburg 29/11 f 16.75; Hardenberg 7/12 f 46.70; Zwolle 11/12 f 379.41; Bennebroek-Hillegom 12 en 18/12 f 55.02; Loenen a/d Vecht 20/12 f 50.—; gift van J. S. Amsterdam f 5.— en van N. N. Zwolle f 12.50. Totaal f 976.02.

Voor al deze blijken van medeleven met onze behoeftige broeders en zusters op Soemba hartelijk dank.

Er is nog heel veel noodig, zodat we ook bij den voortduur dit fonds gaarne in uw bijzondere belangstelling aanbevelen.

Gelden gaarne op postrek. 172058 t.n.v. Penningmeester Fonds Noodlijdenden op Soemba, Herenweg 7, Zwolle.

— INGEBRUIKNAME KERKGEBOUW TE GROOTE-GAST. Op 1 Februari j.l. mocht de Gereformeerde Kerk van Groote-gast, die na haar vrijmaking van zondige synodebesluiten beroofd werd van alle kerkelijke goederen, weer een eigen vergaderplaats ontvangen.

Er was groote dankbaarheid jegens God, die ook hier in zijn kerk gedenkt en zoowel in als buiten de Gemeente milde gevers en geefsters schonk, om nu naast de pastorie ook weer een eigen kerkgebouw te mogen ontvangen.

Nadat de bouwcommissie het gebouw aan den kerkeraad had overgedragen werd een Woorddienst gehouden waarin Ds v. d. Stoel het Woord bediende n.a.v. 2 Cor. 7:10: „Paulus' apostolisch Woord aangaande zegenrijke en schadelijke droefheid”, en wees daarbij op:

a. genormeerde droefheid werkt onvergankelijke zegen;

b. normloze droefheid werkt onherstelbare schade.

Het scherpe ambtelijke vermaan van Paulus aan de kerk van Corinthen had tot zijn vreugde een onberouwelijke bekeering tot God gewerkt.

Er is ook in onzen tijd droefheid over de gevolgen van de schorsingen en uitstootingen uit het ambt, en die droefheid leidt, als God het niet verhoedt, naar den dood.

Paulus is zeer bedroefd en teleurgesteld uit Corinthen vertrokken. Hij zag, dat er eerst iets veranderen moest in de gesteldheid der gemeente, zou hij daar ooit weer met vrucht kunnen arbeiden. En er kwam op zijn scherpe woorden een droefheid naar God, waarover hij zich kon verheugen. Dit gebouw is Gode zij dank niet noodig geworden omdat we ons aan Schriftuurlijk vermaan wilden onttrekken, maar omdat we door Gods genade juist blijven wilden onder die ambtsdragers die hun ambt getrouw naar Gods Woord bedienden. De harde taal van den gehoorzamen ambtsdienaar moet ons steeds weer wakker schudden.

De kerkgeschiedenis leert ons hoe droefheid der wereld over scherp ambtelijk vermaan den dood werkt. In 1834 en '88 was er droefheid over de scherpe taal van De Cock en Kuypers aan het adres der kerk. Deze droefheid leidde ertoe dat die gehoorzame ambtsdragers werden uitgestoot. Blijven mochten alleen diegenen die zich alleen maar tijdelijk tegen het kerkbederf gingen verzetten. Het kerkbederf kreeg toen vrij spel en de zonen en kleinzonen van hen die de kerk wilden reformeeren hebben nu de leiding in het Barthiaansche en vrijzinnige spreekkoor. Het zal nu niet anders gaan. Trouwe ambtsdragers afgezet, maar de steuners der revolutie en valsche eenheidsbeweging kunnen ongehinderd hun gang gaan. Dat is het huiveringwekkende resultaat van de droefheid DER wereld over scherp ambtelijk vermaan. Geve God hier steeds harten die brandende zijn van ijver om het Woord Gods te hooren en het te doen.

Door den vroegeren predikant, de Hoff, en diverse afgevaardigden werd hierop het woord gevoerd.

Zr Bouwkamp bood namens de Jeugdvereniging den kerkeraad een prachtig tafelkleed aan voor de consistorie. Het zangkoor zong een eigen gedicht lied. Dankbaar voor Gods zegeningen ging de gemeente weer huiswaarts. De HEERE heeft groote dingen bij ons gedaan, dies zijn wij verblijd!

— TOELICHTING CORPUSLIED, IX.

19. Regel 2, 3e couplet: *quadrato*, imperatiefvorm. Woordspeling tusschen regel 1 en 2 volkomen verantwoord; de hoeksteen is zelf levend; de steenen die hij als Levende Kurios op hun plaats zet, na ze te hebben „gepolijst” en geordend, heeten ook levende steenen; die vragen er dus om, gequadeerd te worden.

20. Regel 3, 3e couplet: „en”-adv. demonstrandi: en Priamus! Vulgaat: Gen. 20. a. 3; 24. f. 51; 25. d. 32; 27. f. 36; 31. g. 51; etc. etc. zie: en servi sumus (Gen. 44. d. 16); en ego morior (48. d. 21); en ego stabo ibi coram te (Ex. 17. b. 6) en lapis iste erit vobis in testimonium (Jos. 24. f. 27); en lectulum Salomonis (Cant. 3. c. 7); en ista est dies, quam..... (Threni 2. f. 16). Boethius, na metrum II in De Cons. Phil. lib. V. vervallende in Prosa III, begint (a.w. 379): Tum ego, En, inquam, difficilliori rursus ambiguitate confundor, Quenam, inquit, ista est?

21. Regel 3, 3e couplet: *Argilla*: aarde, leem, waaruit „vaten” geboetseerd worden; voortzetting van het beeld van tempelbouw, bewerkte steenen, handhaving van het bijbelsche motief van den kerameus, die uit leem kneedt en boetseert, *Homulus ex argilla et luto fictus est* (bij Faber, a. v.). Vgl. de Vulgata, *argillosa terra*, 1 Kon. 7 vs 46; 2 Kron. 4:17; en voorts Prudentius, *Hamartigenia*, (zondeval v. d. mensch):

Viderat argillam, simulacrum et structile flatu
Concaluisse Del.....

Parafraze, a.w. 545: viderat hominem luteum, et imaginem Dei structilem fuisse animatum flatu Dei. Let op „structilis” in verband met „regularis”. Het woord komt ook voor bij Prudentius, *Psychomachia*, 834/5:

..... Nullum illic structile saxum,
Sed cava per solidum multoque forata dolatu
Gemma relucenti limen complectitur arcu;

parafraze, a.w. 674: Fides nullis utitur ad hanc structuram (v. e. tempel nl., een domus excelsa) lapidibus, quibus aedificantur alla aedificia. Het beeld past dus volkomen in het kader van het heele lied. Tempia saxo structa, gebouwd, ook: toegericht (Faber, 775, op „structus”). *Lexicon Cath. argilla*: Thon, Töpfererde.

Het Boek van Milo

Ds H. J. SCHILDER gaat breedvoerig schrijven over „Het boek van Milo”: „EN NU.... ALLEMAAL!”

Vooraf vraagt hij zich af met welk recht hij deze zangbundel: „Het boek van Milo” noemt:

Met welk recht? Omdat „samenstelling” in dit geval inderdaad „leiding” betekent, welk woord de titelpagina terecht gebruikt. De samenstelling van een dergelijk boek dat een verzameling bevat, kan wel eens een vrijwel administratieve functie betekenen: mensen aanzoeken, de antwoorden ordenen, het geheel persklaar maken. Maar wie deze bundel beziet, constateert, dat hier inderdaad leiding gegeven moet zijn. Dat kan heel soepel zijn geschied en vanwege de enigheid des geestes onder de medewerkers misschien schier ongemerkt. — we weten dat uit de aard der zaak verder niet — maar dan is de keuze en vereniging der diverse krachten reeds een daad van geestelijke leiding op zichzelf. En bovendien, de keuze der liederen is in dit geval een eerste hoofdzak, en deze komt toch wel zeer bijzonder voor rekening van de samensteller. Hoezeer hij vooral ook daarbij een eigen koers heeft gevolgd en een bewuste leiding in een bepaalde richting heeft gegeven en door zijn boek nu geeft aan ons volk, blijkt wel uit de drie bladzijden „Ter verantwoording en inleiding” die de bundel voorafgaan, aan het slot waarvan de heer Milo van deze bundel ook spreekt „voorzover ze (hij) — H. J. S.) het resultaat van mijn kritische of theoretische arbeid is”, als hoedanig hij hem opdraagt aan alle „Moeders in Israël”, doch in het bijzonder aan de Moeder van zijn kinderen. Een opdracht die we hem gaarne gunnen en haar een ere achten, denkende aan al die andere moeders en al onze kinderen tegelijk. Over die inleiding gesproken, ik hoop maar, dat onze mensen deze op zichzelf reeds goed zullen lezen en herlezen. Zij zullen het hele werk er des te beter door begrijpen of verstaan. En het kon wel eens zijn, dat zij daardoor, gelijk door heel dit boek, een heel andere, voor menigeen misschien wel nieuwe instelling ontvangen tegenover heel het „gelofsleven” en het „geestelijke leven”. Ik waag het te zeggen, dat deze bundel, gekarakteriseerd door zijn inleiding, zeer ten goede kan komen aan onze dagelijkse bekering, onze omgang met God, ons verkeer met elkander, onze doorgaande reformatie, ja, dat hij een middel kan zijn om de Schrift weer beter te leren verstaan en de preken in de kerk al evenzeer.

Wie deze lof te hoog en te uitbundig acht, heeft waarschijnlijk over de diepgaande betekenis van het lied in ons leven nog maar weinig anders dan oppervlakkig gedacht. Wanneer ik zelf over deze dingen sprak of schreef, ontmoette ik meer dan eens de houding van „waar maakt u zich druk over? het gaat toch maar over verzen? in een eenvoudig lied ligt toch geen groot kwaad, al zou er nu ook wat op aan te merken zijn?” Dan pleeg ik nogal eens te herinneren (het gebeurde in deze kolommen, naar ik meen, ook al eenmaal) aan het verhaal van Ds G. Visé over het gemeentelid dat opmerkte: och, dominee, u moet maar denken, het Evangelie gaat er zingende bij de mensen het beste in”, waarop de prompte reactie luidde: ja, en het gaat er ook vaak zingende weer het snelste uit. Ik geloof, dat de waarheid van dit verhaal tot menig hart en gezin nog maar weinig is doorgedrongen. Ik geloof ook, dat de voorgegeven onbelangrijke van het onderwerp vaak ook niet anders is dan een voorwendsel en camouflage. Menigeen doet het maar voorkomen, als vindt hij de polemiek over deze dingen een bagatel, omdat hij eigenlijk in zijn hart zijn „geliefde” gezangen en verzen zo ontzaglijk belangrijk vindt en voor geen geld ter wereld zou dulden, dat ze hem ontnomen werden. Men zegt dan van die kant: die man vecht tegen windmolens; maar bedoelt eigenlijk: wij dulden niet zijn gevecht tegen onze heilige huisjes.

Nu, broeder Milo is er niet voor teruggeschrokken heel wat heilige huisjes omver te halen. En hij is tevens met zijn medewerkers in staat gebleken een nieuw huis te bouwen. Natuurlijk geen volmaakt huis. Wensen blijven bestaan, en aanmerkingen kunnen nog allerlei worden gemaakt; ik heb er zelf ook wel enkele op onderdelen, al heb ik er in dit verband geen behoefte aan ze te vermelden. Want het gaat om de hoofdzak, en deze is, dat dit huis inderdaad is opgetrokken op een nieuw fundament. De grondslag namelijk van de Schrift, en dus die der reformatie, bestaande in een mozaiek, waarin we met name weer zien schitteren de stenen van kerk, verbond en ambt. Juist die schittering misten we zozeer in reeksen andere bundels en boeken, die een massa „vrome versjes” bevatten, maar te weinig de lof des Heeren. Welke een iegelijk in Zijn tempel zegt, „ere”.

Gaarne wil ik een volgend maal trachten mijn oordeel nader te motiveren in de hoop, dat mijn blijdschap aanstekelijk werken moge. Want het gaat inderdaad om ons „allemaal”!

De wereldpolitiek in het licht van de Schrift

door A. ZIJLSTRA

Uit de inhoud nemen we het volgende over:

1. Woord en Wereld; 2. Schrift en Historie; 3. De Volkerentafel; 4. Het Kerkgezin; 5. De Kerkstaat en de Wereldpolitiek; 6. De O.T. Kerk en de Wereldrijken; 7. Wereldrijk en Wereldrecht; 8. De Kerk de wereld in; 9. Augustinus; 10. Het Christelijk Wereldrijk; 11. Een keerpunt; 12. De Reformatie; 13. De ware Kerk en het Wereldrecht; 14. Rede en Revolutie; 15. De Restauratie; 16. De machtige mensch; 17. Imperialisme en Pacifisme; 18. Wereldoorlogen en Wereldeenheid. Slot: Enkele hoofdgedachten.

Dit boek van 256 pagina's op uitstekend opdikkend romandruk, verschijnt, in mooie linnen band gebonden, als vierde deel van de R.B.-Serie. De abonnees ontvangen tevens daarbij ingesloten het prospectus voor de nieuwe jaargang, dat uitvoerig inlicht over de in de nieuwe jaargang te verschijnen boeken, die inderdaad een verrassing zullen zijn.

Dit boek kost f 5.50, maar de abonnees op de R.B.-Serie betalen slechts f 2.90.

Men abonneert zich bij de boekhandel of rechtstreeks bij de uitgevers:

OOSTERBAAN & LE COINTRE N.V., GOES, Giro 36000

Boekbinderij VAN KUIJK

Voor al Uw Bindwerk.

Reformatie f 3.—

Catechismus f 2.—

Alle terugzendingen onder rembours.

Zalmstraat 1 • Scheveningen

Adverteert in dit blad

En nu... allemaal!

Deze zangbundel heeft in de pers zeer de aandacht getrokken. Heeft U de bundel al in Uw bezit? Prijs f 7.90.

Bestelbaar bij de boek- en muziekhandel of rechtstreeks bij de Uitgevers:

OOSTERBAAN & LE COINTRE N.V. TE GOES.

SEEGER, LEHRBUCH DER DOGMENGESCHICHTE.

5 dln, gebonden in uniforme banden te koop aangeboden, voor f 95.—. Br. o. No. 518 Bur. „De Reformatie” te Goes.

De in dit blad opgenomen

„Correspondentie en samenspreking met Deputaten van de Christelijke Gereformeerde Kerken”

is thans in brochurevorm verkrijgbaar.

De prijs van deze brochure van 32 pag. in omslag bedraagt slechts 25 cent.

Toezending zal geschieden uitsluitend bij vooruitbetaling per postwissel of op giro 537347 van H. H. v. d. LINDEN, Tulpstraat 62a, Goes.

Comité tot verspreiding van goede en goedkope Geref. lectuur.